

Lausuntopyyntö: Työryhmän mietintöä hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamiseksi

KH 24.02.2025 § 45
104/00.04.00/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja Päivi Keltanen, p. 044 497 3645, paivi.keltanen@liminka.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti työryhmän valmistelemaan hankintalainsäädännön muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hankintalakiin liittyvien hallitusohjelmakirjausten mukaisesti. Hallitusohjelmassa esitetyt kirjaukset tarkoittaisivat toteutuessaan merkittäviä muutoksia kuntakonsernien omistusrakenteisiin ja palveluiden järjestämisen mekanismeihin. Työryhmä päätti työnsä 30.11.2024 ja luovutti hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta. Lausunto annetaan lausuntopalvelussa viimeistään 11.3.2025.

Limingan kunnan näkökulmasta keskeisin asia esitetyssä lakimuutoksessa on ns. sidosyksikkösäädökseen esitetty muutos, joka asettaisi jokaiselle hankintayksikölle vaatimuksen omistaa vähintään 10 % kyseessä olevasta sidosyksiköstä. Tämä tarkoittaisi, että kunkin omistajan tulisi hallita vähintään kymmenesosaa yhtiön äänimäärän tuottavista osakkeista tai vastaavasta osuudesta. Vähimmäisomistusvelvoite ulottuisi myös sidosyksikön mahdollisiin tytär- tai sisaryhtiöihin. Lisävaatimusta sovellettaisiin kokonaisarvion perusteella siten, että siinä otettaisiin huomioon emoyhtiö ja sen tytär- ja osakkuusyhtiöt. Omistusta koskevaa vähimmäisvaatimusta ei sovellettaisi kuntalain mukaisiin kuntayhtymiin.

Limingan kunnan keskeisimmät sidosyksiköt ovat Monetra Oulu Oy sekä Joki ICT Oy. Kunnan omistus keskeisiä talous-, henkilöstö- ja ICT-tukipalveluita tuottavista sidosyksiköistä jää huomattavasti alle esitetyn vähimmäisomistusvaatimuksen.

Limingan kunta keskittyy lausumaan lausuntopyynnön sidosyksiköiden käytön rajoittamista koskevaan osuuteen. Kunnan lausuntoluonnos on yhteneväinen Kuntaliiton sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton linjausten sekä näkemysten kanssa. Limingan kunta ei kannata sidosyksikköjä koskevaa esitystä esitetyssä muodossaan. Toteutuessaan esityksen mukaisena lakimuutos tulisi tarkoittamaan Limingan kunnan näkökulmasta todennäköistä talous-, henkilöstö- ja ICT-palveluiden kilpailuttamista, mikä johtaisi olemassa olevan palvelurakenteen ja -järjestelmän pirstoutumiseen ja sen rakentamiseen uudelleen. Muutoksesta aiheutuisivat merkittävät muutuskustannukset ja todennäköisesti mittavia korotuksia jatkuvien palveluiden kustannuksiin. Lisäksi nykyisten sidosyksiköiden purkautuminen mahdollistaa kunnan tukipalvelutoimintoihin liittyvän kriittisen osaamisen siirtymisen liiketoimintakaupoilla kansainvälisten yhtiöiden hallintaan, joka vaarantaa huoltovarmuuden.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Rajala Pekka

Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan lausuntoluonnoksen.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.